

Medzinárodná akordeónová súťaž Poprad

SPRAVODAJ

16. - 18. 11. 2016

M trio zo ZUŠ Bojnice

M trio je názov akordeónového tria zo ZUŠ Bojnice. Je pokračovateľom známeho Martins tria, ktoré vzniklo r. 2011. V súčasnosti ho tvoria chlapci: Martin Beseda (16), Mário Hrdý (15), Martin Hollý (18). Názov M trio vyplýva z prvého písmena ich krstných mien.

Kariéra tohto umeleckého akordeónového tria je veľmi bohatá. Každá účasť na akordeónovej súťaži bola ohodnotená najlepším umiestnením: MAS Poprad 2014, Susret harmonikaša Pula 2015, Euromusette a Goldentango Rajecké Teplice 2015, 2016, Akordeónová súťažná prehliadka umeleckých škôl Sládkovičovo 2016.

Oblúbený repertoár M tria pochádza z poľského Motion Tria - "Its O.K.", "Proms", "Train to heaven", "DJ Chicken", ale aj skladba od M. Vargu "Homage a J.S. Bach", od A. Piazzollu "Oblivion", A. Potera "Broken tango" a populárne: "Slávik", "Popcorn" a ďalšie.

Každý z členov je výborný sólista v hre na akordeóne, ale ako M trio sa zúčastnili mnohých akordeónových prehliadok s najlepším umiestnením. Všetci však hrajú v akordeónovom orchestri Akordeonika v ZUŠ Bojnice, s ktorým uskutočnili desiatky vystúpení na Slovensku i v zahraničí. Napriek tomu, že sa členovia M tria pravidelne zúčastňujú súťažných akordeónových festivalov ich krédo je spontánna muzikalita, radosť z hry a služba umeniu. Ich pedagóg je Mgr. Oto Mello.

Peter Zamiška

sa narodil 4. októbra 1997 do hudobníckej rodiny. Už od útleho detstva študuje hru na akordeón v triede učiteľky Márie Budzákovej v Základnej umeleckej škole Jána Melkoviča v Starej Ľubovni. Svoj mimoriadny talent a pozoruhodné interpretačné schopnosti potvrdil na mnohých celoslovenských a medzi-národných súťažiach.

Medzi jeho ocenenia patria:

- ★1. miesto v zlatom pásme a laureát celej súťaže Medzinárodného festivalu Euro Musette Golden Tango 2010
- ★1. miesto v zlatom pásme a laureát celej súťaže Medzinárodného festivalu Euro Musette Golden Tango 2013
- ★1. miesto Medzinárodná akordeónová súťaž Ostrava 2016
- ★1. miesto a víťaz kategórie Akordeónový festival v rytme swingu a boogie-woogie Kysucké Nové Mesto 2012
- ★1. miesto DIS Banská Bystrica 2013
- ★1. miesto Medzinárodná akordeónová súťaž Ostrava 2014
- ★1. miesto Miedzynarodowy Festiwal Muzyki Akordeonowej Przemysl Poľsko 2009
- ★1. miesto v zlatom pásme Medzinárodný festival Euro Musette Golden Tango 2009
- ★1. miesto v zlatom pásme Koncertný akordeón 2009
- ★1. miesto Akordeónový festival Giraltovce 2009
- ★2. miesto Medzinárodná akordeónová súťaž Poprad 2014
- ★2. miesto Akordeónový festival Couple Jeunesse 2013 Dunajská Streda
- ★2. miesto Medzinárodná akordeónová súťaž Poprad 2012
- ★2. miesto Medzinárodná akordeónová súťaž Drogobych Ukrajina 2011
- ★2. miesto Medzunarodny susret harmonikaša Pula Chorvátsko 2010
- ★2. miesto Medzinárodná akordeónová súťaž Poprad 2010
- ★Strieborné pásmo DIS Banská Bystrica 2008

Martin Kršák

Mám osemnásť rokov a pochádzam z Piešťan. Navštevujem bilingválnu sekciu gymnázia J. M. Hurbana v Čadci. Na akordeón hrám už od šiestich rokov a hranie ma naplňa až do dnes. Chodil som do ZUŠ v Nitrianskom Rudne, neskôr do Bojníc a momentálne som v ZUŠ Kysucké Nové Mesto pod vedením profesora Ivana Hudeca.

Okrem hrania pre potešenie sa pravidelne zúčastňujem na slovenských a medzinárodných súťažiach. Takmer vždy sa mi podarí umiestniť na prvých miestach. Na mojej prvej súťaži som sa

zúčastnil ako sedem ročný. Bola to súťaž v Rajeckých Tepliciach, kde súťažne hrám každý rok a pravidelne sa umiestnim v zlatom pásme. Ako som sa zlepšoval, prepracoval som sa na väčšie súťaže, napríklad medzinárodná akordeónová súťaž v Poprade. Na medzinárodnej súťaži v Ostrave, v konkurencii konzervatoristov, som ako štrnásť ročný obsadil tretie a o rok neskôr druhé miesto. Som laureátom súťaže v Kysuckom Novom Meste a prvé miesto som obsadil na súťažiach v Gíraltovciach a v Nitrianskej Lutni. V Nitrianskej Lutni som vyhral aj ocenenie poroty za najlepšiu interpretáciu súťažnej skladby. Za môj najväčší sólový úspech považujem minuloročnú súťaž v talianskom Lanciane, kde sa mi spomedzi účastníkov z Ruska, Číny, Bieloruska a ďalších krajín podarilo obsadiť prvé miesto. Okrem sólovej hry som hral aj v komornom zoskupení. V triu sme hrali traja chalani a spolu sme tiež od mladého veku cestovali po súťažiach a zbierali medaile. Na slovensku sme sa na každej súťaži prezentovali ako najlepší a preto sme začali cestovať do zahraničia. V chorvátskej Pule sme v roku 2012 získali prvé miesto a o rok neskôr sme tam znova potvrdili naše prvenstvo. V talianskom Castel Fidardo sme sa v roku 2011 ako dvanásť roční v konkurencii vysokoškolákov z Ruska a celej Európy umiestnili na piatom mieste. Okrem súťaží hrám na koncertoch, pri rôznych príležitostiach akými sú napríklad hodová slávnosť, alebo otváranie novej galérie, na rodinných oslavách. Hlavne hrám preto, lebo ma to baví a hudba je krásna reč, v ktorej sa každý môže vyjadriť.

Vivien Fehérová

Má 13 rokov a navštevuje ZUŠ v Sládkovičove u učiteľa Mgr. art. Michala Matejčíka. Počas piatich rokov štúdia sa pravidelne zúčastňovala na koncertoch a súťažiach. Medzi jej najvýraznejšie úspechy patrí 1. miesto na súťaži v Novej Bani, či 1. miesto na medzinárodnej súťaži C. I. A. v Dunajskej Strede.

Katarína Pantoková

Začala navštevovať ZUŠ v Púchove ako 5 ročná. ZUŠ navštevovala 13 rokov a pracovala pod vedením Tatiany Stupavskej, DiS. art. Počas štúdia získala množstvo ocenení v domácich i medzinárodných súťažiach. K jej úspechom patrí viacnásobná účasť na medzinárodnom festivale Euromusette Goldentango v Rajeckých Tepliciach, kde sa štyrikrát stala víťazkou kategórie a v roku 2015 sa stala absolútnym víťazom tejto súťaže.

Deväť otázok – päť odpovedí

Keďže prvý koncert v rámci MAS 2016 patril slovenským akordeónovým talentom, nás zaujímalo, aký postoj majú k hudbe, tréme a cvičeniu MARTIN KRŠÁK, KATARÍNA PANTOKOVÁ, VIVIEN FEHÉROVÁ, PETER ZAMIŠKA a RICHARD SOKOL a M - TRIO.

1.) Čo považujete za svoje najväčšie úspechy?

MARTIN KRŠÁK: Pravdepodobne to, čo som minulý rok absolvoval v Talianskom meste Lanciano, na celosvetovom festivale a tam som vo svojej kategórii chytil prvú cenu.

KATARÍNA PANTOKOVÁ : Môj najväčší úspech prvé miesto a titul laureáta na MAS v Rajeckých Tepliciach.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Môj najväčší úspech bol na súťaži v Novej Bani, kde som vyhrala v kategórii ako absolútna víťazka tej kategórie.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Richard: Ideš Peťo, ty máš aj sólové úspechy, tak povedz, ktorý je pre teba najväčší. Peter: Najväčší úspech? Asi prvé miesto na Miedzynarodowy Festiwal Muzyki Akordeonowej Przemysli v Poľsku 2009 . V Poprade som bol vždy druhý... možno ešte laureát v Banskej Bystrici.

M - TRIO: Vždy poteší každé prvé miesto, ale hudba nie je o výhre. Myslím, že každá súťaž, na ktorú prideme, kde zahráme tak, že sme s tým spokojní, tak to je pre nás najväčší úspech. Je to tak ako pán učiteľ hovorí: „Umiestnenia sú len čerešnička na torte“.

2.) Aká hudba Vám robí radosť, čo najradšej počúvate alebo čo najradšej hráte?

MARTIN KRŠÁK: Tú, čo má peknú melódiu.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Najradšej mám klasickú hudbu, rada hrám niečo z ruského repertoáru, niečo rytmické, rýchle.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Počúvam pop, hiphop a najradšej hrám štýl tango.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Jazz, Gregory Porter a Sting určite. A ty Peťo? Kandráčovci? (smiech) Peťo: pre mňa určite spojenie dubstepu a rappu.

3.) Čo robíte ak sa Vám nechce cvičiť?

MARTIN KRŠÁK: Keď sa mi nechce, idem s kamarátmi von, alebo sa idem prejsť na kopec, alebo som na počítači, prípadne si chystám niečo do školy, aby som využil čas, ktorý mám.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Keď sa mi nechce, tak necvičím (smiech). Stáva sa mi to, niekedy, keď som unavená.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Ja vždy cvičím, nie je to tak, že nikdy sa mi nechce cvičiť, takže cvičím poctivo.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Opriem hlavu o akordeón a spím (smiech). Väčšinou to neriešime, máme veľa povinností v škole a tak keď ideme cvičiť na nástroji tak proste idem cvičiť. Nepremýšľame o tom, či sa nám chce.

M - TRIO: Hráme na počítači hry, alebo sa učíme, ale všetci spolu. Aj keď nie sme všetci z Bojníc – jeden sme z Nitrianskeho Rudna, druhý z Kanianky a tretí z Opatoviec nad Nitrou, no ZUŠka je z Bojníc, tak sa tam stretávame. Vidíme sa aj v škole, pretože navštevujeme rovnaké gymnázium, aj keď každý iný ročník.

4.) Koľko hodín denne sa venujete cvičeniu na akordeón?

MARTIN KRŠÁK: Hodinku každý druhý deň.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Teraz, keď už nechodím do ZUŠ-ky, tak už je to menej, možno tak polhodinku, hodinku denne. Predtým to bolo aj dve hodiny a viac denne.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Hodinu, maximálne dve hodiny denne.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Necvičíme podľa stopiek, konkrétny čas, skôr sa to vyvíja od potreby. Keď máme pred súťažou, alebo koncertom cvičíme viac, niekedy menej.

M - TRIO: Každý sám cvičíme hodinku, hodinku a pol samostatne, ale stretávame sa raz do týždňa. Na tom gymnáziu je to už časovo zložitejšie.

5.) Aké sú Vaše ďalšie ciele, plány?

MARTIN KRŠÁK: Akordeón mám a mal som vždy ako koníček, rád som chodil po súťažiach. Určite sa akordeónu nechcem vzdať. Rád by som hral po oslavách, kaviarňach, niekde po večeroch hrať pre potešenie druhých.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Predovšetkým zmaturovať. Hudbe sa už nebudem venovať profesionálne, už len ako hobby. Možno niekedy si zahrám, plánujem sa dostať na vysokú školu na lekársku fakultu.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Tak to je otázne, rozmýšľala som nad tým, ale rozhodnúť sa ešte neviem... ešte naozaj neviem, všetci ma lákajú na konzervatórium. Rozhodujem sa nad pedagogickou, konzervatóriom a ekonomickou strednou školou, a neviem sa rozhodnúť.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Už teraz sú naše cesty oddelené, sme na inej škole, tak sa stretávame zriedka, ale snažíme sa udržať pravidelnosť.

M - TRIO: Keďže jeden z členov ide budúci rok na vysokú školu, tak naším plánom je určite - nerozpadnúť sa, pokračovať. Radi by sme mali viac samostatných koncertov ako tých súťaží, pretože z koncertov máme väčšie potešenie.

6.) Aký je Váš vzťah s pedagógom? Dokážete sa na hodine od srdca zasmiať?

MARTIN KRŠÁK: Vystriedal som už zopár pedagógov, ale s každým som mal taký pozitívny, priateľský vzťah.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Úžasný, myslím si, že mám vynikajúceho pedagóga, ona je mojou matkou, mojou učiteľkou. Od srdca sme sa dokázali zasmiať možno na každej hodine.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Keby ten vzťah s pedagógom nebol dobrý, asi by som nebola na tejto súťaži. Máme vynikajúci vzťah.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Myslíme, že s našou pedagogickou máme veľmi dobrý a úprimný vzťah. Pravdaže i zasmiať sa s pani učiteľkou dá výborne.

M - TRIO: Treba povedať, že je to zaniatený človek, ale pán učiteľ je najlepší učiteľ akého poznáme, je to Top učiteľ! Dokážeme sa popri práci aj poriadne zasmiať. Rešpekt musí byť, ale určite sa nebojíme prísť na hodinu, keď máme sem – tam niečo nenacvičené, vždy sa nejaká cesta nájde.

7.) Čo by ste chceli odkázať mladým (nádejným) akordeonistom?

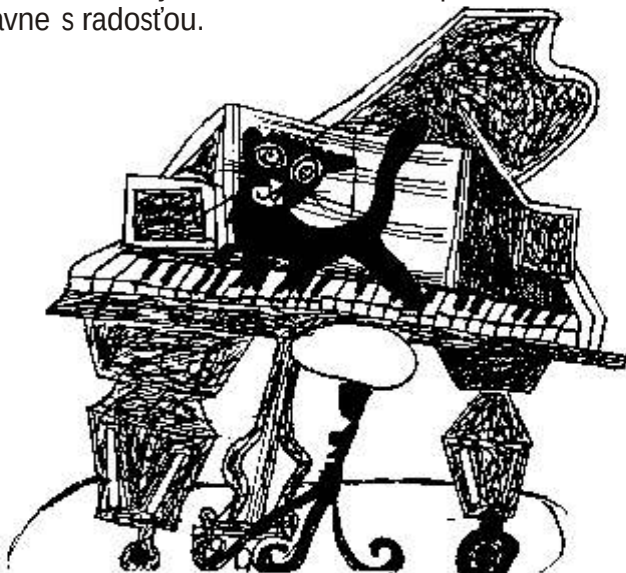
MARTIN KRŠÁK: Nech to hlavne berú ako niečo, čo ich baví. Keď to budú brať ako povinnosť, tak to pravdepodobne ďaleko nedosiahnu. Aj mňa museli rodičia kopu rokov do hrania tlačiť, ale teraz som im veľmi vďačný. Je to skvelý pocit, napríklad, keď je niekde oslava, vy vytiahnete akordeón a hráte to, čo si kto povie.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Keď majú talent, tak nech ho určite využijú, nech cvičia, a pokiaľ ich to nebaví, tak nech to nerobia. Keď ich to nebaví a nemajú na to vlohy, netreba ich do toho nútiť.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Cvičiť, nevzdávať sa na ceste za úspechom.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Nič nesmie byť monotónne, nech vystupujú a to ich bude motivovať k ďalšiemu cvičeniu. Aj keď takých ľudí, ktorí aj vystupujú, je len päť percent, neviem Vám poradiť, čo s ostatnými žiakmi, ako ich motivovať, ale myslím, že komorná hra by ich mohla prilákať k hudbe viac. Aj súťaž motivuje, aj keď niekedy je to nasilu, pripraviť sa na ňu, ale následne ma vždy motivuje. Hlavne, keď je kríza, nech sa robí, nech hrajú na koncerte a tá radosť z toho určite príde. Musia jednoducho cítiť lásku, bez toho hudba proste nejde.

M - TRIO: Je teraz strašne veľa možností, čo robiť, keď ich akordeón baví, nech sa nenechajú odradiť malým neúspechom. Každý asi prešiel takým obdobím, ja tiež, že som možno chcel skončiť, že ma to možno tak veľmi nebavilo, ale prekonalí sme to. Teraz už fakt hráme pre radosť a je to oveľa lepšie ako to bolo na začiatku. Ten začiatok býva ťažký, ale je nejaké štádium, v ktorom sa aj to muzikálne cítenie prebudí a to už potom ide samo a hlavne s radosťou.

8.) Repertoár Vám vyberá výhradne pedagóg, alebo môžete prísť s nejakou skladbou aj vy?

MARTIN KRŠÁK: Keď sa mi nejaká skladba páči, tak ju spomeniem pedagógovi a on sa mi ju snaží v rámci možností zohnať, alebo ja hľadám cez internet, alebo cez nejaké kontakty. Pravdaže aj pedagóg často navrhne skladbu, je to vždy vecou dohody, on vie, čo rád hrá a kde sú moje možnosti.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Ja som si vždy vyberala, čo chcem hrať, sama. A keď sa mi nepáčilo, čo som dostala od učiteľky, tak som to jednoducho nenacvičila. Vybrala som si niečo sama. (Smiech)

VIVIEN FEHÉROVÁ: Aj pedagóg, ale môžem si vybrať aj ja, podľa toho, aká je to skladba. Ale vyhrá vždy pedagóg. (smiech)

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: My to máme tak, pani učiteľka vyberie a my to schvaľujeme, tak je to väčšinou. Mohli by sme aj my vybrať, ale zvyčajne to neurobíme, pretože je to ťažké – v zmysle, že pani učiteľka pozná, akí sme, pozná naše charaktery, má mnoho skúseností a kvalitnú literatúru a tak dokáže vybrať pre nás to najlepšie. Z toho dôvodu nie je ani potrebné, aby sme niečo hľadali my.

M - TRIO: Po novom - už aj my vyberáme repertoár, ale vždy, aj keď nám pán učiteľ vybral novú skladbu, čakal na našu reakciu, či to chceme hrať, netrval výslovne na tom, že musíme hrať nejakú vec, ktorá nám nesedí. Mali sme naozaj aj také skladby, ktoré nám dal, videl, že to nešlo, tak sa od nich upustilo. Ale väčšinou mal dobrý výber.

9.) Máte svoj akordeónový idol, s ktorým by ste sa radi stretli?

MARTIN KRŠÁK: Určite Richard Galliano – on hrá pekné, melodické skladby. Zo slovenských je výborný napríklad Michal Červienka.

KATARÍNA PANTOKOVÁ: Akordeónové idoly mám dva. Jedným je Peter Zamiška a druhým je Majo Púčík.

VIVIEN FEHÉROVÁ: Nemám žiaden špecifický idol.

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Určite Galliano, ten je najlepší, v jazzovej hudbe je to určite špička. Ešte mi napadol jeden chalan z Austrálie, ale nespomeniem si teraz na jeho meno.

M - TRIO: Určite by sme sa chceli dostať k Michalovi Červienkovi. Taktiež nás zaujíma Richard Galliano, je ho hudba, či už jazzová, alebo ostatné štýly, ktoré hrá hráme aj my. Mal vystúpenie v Bratislave, no neboli sme tam, ale pánovi učiteľovi sa to podarilo, a tak máme aspoň sprostredkované zážitky. Ale na Motion trio by sme chceli určite ísť. Na ich koncerte sme dokonca už raz boli, keď hrali v Prahe, dokonca sme mali možnosť pred nimi hrať. Bolo to náročné, lebo sme išli za nimi asi 20 minút v zime ako je dnes a mali sme skrehnuté ruky, ale povedali nám svoje názory a bol to pre nás veľký prínos. Sme veľmi radi, že sme mali takú možnosť.

Bonus pre komorné zoskupenia:

1.) Ako Vás obohacuje komorná hra?

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Prináša nám radosť.

M - TRIO: Priateľstvom, je tam vždy dobrá atmosféra a jeden druhého vždy podržíme, nech sa v skladbe udeje čokoľvek.

2.) Uprednostňujete sólové alebo komorné zoskupenie?

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Určite radšej komornú hru, tak aj keď dôjde ku kixu, viem, že sme tak dobre zohratí, že sa môžem spoľahnúť na hudobného partáka. Keď hráte sólo a pomýlite sa, tak je hotovo... radšej mám duo. Radi sa zahlbíme do spoločného vytvárania hudby, oboje ale naplňajú - komorná hra aj sólo.

M - TRIO: Radšej trio, aj keď máme radi aj sólo. Akurát na sólo musíme viacej cvičiť. Na trio sa doma lepšie pripravuje, pretože viem, že keď sme spolu, tak mi ten čas rýchlejšie zbehne, ako keď hrám sám.

3.) Sledujete na Youtube nejaké vzory akordeónových zoskupení Vášho typu?

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL: Nie, nevyhľadávame nikoho konkrétneho na internete.

M - TRIO: Máme radi Motion trio, z ktorého aj trochu čerpáme a sledujeme ich vývoj a repertoár, je nám to blízke.

4.) Hráte iba klasickú hudbu, alebo skúšate „poza školu“ aj úpravy skladieb z oblasti modernej populárnej hudby?

PETER ZAMIŠKA A RICHARD SOKOL : Dalo by sa povedať, že radi skúšame všetko od ľudovky až po jazz.

M - TRIO: Pre seba si niečo také zahráme, ale vonku s tým radšej nejdem.

Zbigniew Ignaczewski (Poľsko)

Na prelome septembra a októbra ste strávili nejaký čas v Portugalsku na medzinárodnej súťaži. V Poprade nie ste po prvý krát, a preto mohli by ste porovnať tieto dve súťaže?

Je zložité porovnávať tieto súťaže.

Existuje totiž veľké množstvo rozdielnych národných škôl. Máme k dispozícii rozdielne gombíkové systémy, no spoločná je literatúra, interpretácia a nástroj. Závisí na tom, čo hľadáme v hudbe a to je najdôležitejšie. V Poprade sa stretávame prevažne s účastníkmi zo strednej a východnej Európy, naproti tomu v Portugalsku zastrešovala medzinárodnú súťaž Confederation Mondiale de l'accordion, ktorá pozve účastníkov mnohých národov. Túto súťaž organizujú každý rok v inom meste na svete, takže sme mali účastníkov z Francúzska, Kanady, Číny, Nového Zélandu, Nemecka a mnoho ďalších. Takže sa to nemôže veľmi porovnávať pretože toto je síce medzinárodná súťaž, ktorá ale obsiahne menší región.

Myslíte si, že je potrebné aby hudobník ovládal cudzie jazyky?

Bezpochyby áno, je to nevyhnutné. Hudba je najuniverzálnejší jazyk na svete, pretože bez slov sa dorozumieme prostredníctvom hudby s každým. Bez slov, cez hudbu, môžeme druhých ľudí ovplyvniť v spôsobe myslenia, cítenia, to dokážeme bez jediného slova. Ale ak chcete zorganizovať nejaké podujatie, alebo účinkovať v zahraničí musíte ovládať cudzie jazyky. Vašimi rukami prešlo mnoho študentov, ste vynikajúci aktívny pedagóg, Vaši žiaci získali spolu viac ako 300 ocenení. Povedzte nám prosím čo povieť študentovi po nevydarenom, zlom koncerte alebo súťaži?

V tomto smere nevidím žiaden problém, nie je tu. Čo je to nevydarená súťaž? Čo je to zlý koncert? Čo je pokazený výkon? Čo to vlastne znamená? My sme predsa ľudia, nie stroje. Čo myslíte, kto sa nemýli? Ten, kto nehrá. Najdôležitejšie je to, čo chceme hudbou povedať druhým. Hudba je len spôsob našej komunikácie. Nemôžem povedať, že ste mi niečo povedali zlým, alebo dobrým spôsobom, čo to znamená? Ste buď spokojní so svojím výkonom, alebo nie ste.

A ak študenti nie sú spokojný s tým čo predviedli na pódiu?

Ak nie sú spokojní, musia sa zamyslieť nad tým, čo chcú v budúcnosti zlepšiť. Na súťaže sa predsa nechodí iba zvíťaziť. To nie je správny postoj. Chodíme sa niečo naučiť, máme možnosť porovnávať naše spôsoby hudobného myslenia a vyjadrovania. A teraz obľúbená otázka: Ako pracujete s trémou?

Čo je tréma? Pýtam sa svojich študentov, čo to znamená – tréma? Prečo sa bojíte? Čoho konkrétne sa bojíte? Viete, že môžete robiť veci lepšie, ako ste ich urobili v minulosti. Je to druh zodpovednosti. Ste dospelí, študovali ste, skončili ste štúdiá na výbornej úrovni, ste sčítaní ... je to veľká zodpovednosť. Počas prípravy so žiakom, nechajte ho predstaviť si, že je na pódiu. Nedopustíte, že so žiakom trénujete a jeho myseľ je niekde úplne mimo telo. Žiak sa musí koncentrovať, vedieť čo robí a prečo to robí. Rozumiete?

Áno rozumiem, len myslím na svojich žiakov, ktorí mávajú trému.

S malými žiakmi nikdy nepoužívam slovo tréma. Nevedia čo to je, pretože dospelí im stále povedia: „Neboj sa, budeš skvelý, budeš hrať veľmi dobre...“ ...ale pre čo? Pre koho? Pre nich, pre dospelých. Deti sa neboja na vystúpenie, oni sa tešia, neboja sa, že sa pomýlia. Naopak, to dospelí na nich pôsobia veľkým tlakom, Následkom čoho deti preberajú ich obavy. Prostredníctvom chýb sa ale učíme.

Akú hudbu počúvate, keď ste sám doma? Čo si pustíte alebo zahráte len tak, pre radosť?

Hrám veľmi rozdielne typy hudby. Mám veľmi rád barok, hrám si Scarlatiho, Bacha a tiež súčasnú hudbu. Niekedy mám ale náladu zahráť si napríklad francúzsku musette. Vidím, že ste prekvapená... Profesionál by mal byť schopný hrať rôzne druhy hudby, na kurzoch prichádzajú študenti s rôznymi typmi hudby, a tak by sme mali poznať každý z nich. Menej sa venujem jazzovej hudbe, pretože v tomto smere som nebol odborne vedený. Ak mám chuť zaimprovizovať si, tak to vychádza skôr z pocitu, intuície, nie z naučených postupov. Improvizácia je dnes už samostatná vedná disciplína ako klasická hudba.

Čítala som o Vás, že ste boli ocenený za hudbu k filmu "Jakub", pod vedením režiséra Adama Guziński. Mohli by ste nám to priblížiť?

Bol to zaujímavý zážitok. Stalo sa to mnoho rokov dozadu, keď som bol asistent na akadémii. Nieкто zaklopal na dvere a predstavil sa ako študent réžie filmovej akadémii v Lodži. Povedal, že pripravuje film o akordeonistovi a potrebujem hudbu pre akordeón, či ju teda môžem zložiť. V prvom momente ma to zaskočilo, nikdy som nič také nerobil, no prijal som túto výzvu a napísal hudbu k filmu. Ako plynul čas a s ním mnoho povinností, na túto udalosť som už zabudol. Po nejakom čase, možno po jednom, dvoch rokoch, keď som sa vrátil domov z koncertu, našiel som si v odkazovači hlasovú správu v nemčine. Dáma v odkazovači mi povedala, že na druhý deň mám byť v Nemecku, pretože budem ocenený. Myslel som si, že si moji študenti si robia zo mňa srandu, pretože oni sú veľmi nápaditý a bystrí, tak som tomu neprikladal veľkú váhu. Ďalej ale nasledoval ten istý hlas v angličtine, že nasledujúci deň mám byť v meste Ludwigsburg, neďaleko Stuttgartu, stále som sa domnieval, že je to len vtip. Ale tretí telefonát už bol od režiséra filmu, ktorý mi gratuloval. To bol ten moment, keď som vedel, že to nie je žiaden vtip. Na druhý deň som si šiel pre ocenenie a tam na mňa čakalo ďalšie prekvapenie. Musel som rozprávať na pódiu o niečo o svojej práci a tak som sa rovno ospravedlnil: „Prepáčte, je to prvý krát, čo písal hudbu k filmu,“ a všetci sa smiali. Ďalšie možnosti skladania hudby do filmu zatiaľ neprišli, aj keď som do filmu viackrát hudbu nahrával.

A posledná otázka: aké je Vaše mimo hudobné hobby?

Mám veľmi rád rôzne druhy športov. Momentálne najradšej bicyklujem, lyžujem a hrám bedminton.

Koncert Borisa Lenka 17. 11. 2016

Porota pre kategórie: 1, 2B, 3 A,B, 5A:

Igor Vlakh, Ivana Laštovičková, Elžbieta Rosińska (predseda),
Mária Budzáková, Marián Šabla, Andrea Mašlejová

Porota pre kategórie 2A, 4, 5B, 6: Eva Karhútová, Raimondas Sviackevicius,
Zbigniew Ignaczewski, Jozef Demjan, Miroslav Kobelák, Ivan Hudec

Raimondas Sviackevicius (Litva)

Keď som sa pripravovala na náš rozhovor, hľadala som o Vás nejaké informácie. Musím poznamenať, že sa mi veľmi páčia Vaše videá s BSM triom. Hráte komorne iba s nimi, alebo máte rozpracovanú aj inú spoluprácu?

BSM Trio je len pre radosť. Venujem sa skôr súčasnej hudbe. BSM Trio je naozaj iba pre zábavu, stretneme sa keď máme čas. Bohužiaľ, my nikdy nemáme čas, ale v lete sa stretneme a zaimprovizujeme si spolu.

Nahráli ste s BSM triom nejaké CD?

Nie, s týmto zoskupením nemáme žiadne CD, mám dve vlastné CD a mnoho nahrávok, kde som bol prizvaný skladateľmi na rôzne iné projekty, no s týmto triom iba zopár záznamov z koncertov.

Aký je Váš hudobný cieľ?

Mojim cieľom je povzniesť akordeón na akademickú úroveň nie len u hudobníkov a profesionálnych muzikantov, ale najmä v povedomí bežných ľudí. Preto spolupracujem s mnohými skladateľmi, chcem ho priniesť na pódia klasickej hudby, aby si ľudia nemysleli, že akordeón slúži len na populárnu hudbu. Akordeón má svoju vážnosť a široké využitie. V každej zemi je tento hudobný nástroj známy v populárnej hudbe, každý vie, čo je to akordeón, no mnoho ľudí nepozná jeho využitie po stránke hudobnej klasičky. Je nevyhnutné ukázať, že je to skutočne seriózny hudobný nástroj. Keď sa zhováram s kolegami z iných krajín, zdieľajú so mnou tento názor.

Odkiaľ beriete inšpiráciu pre improvizáciu? Ovplyvnil Vás napríklad nejaký druh folklóru?

V prvom rade nie som profesionálny jazzman, nie som školený v improvizácii. Všetky nápady prichádzajú iba z hlavy. Pravdaže, keď som bol mladý, bol som skutočne očarený jazzovou hudbou. Hrával som jazzové melódie, jazzové štandardy, počúval som nahrávky a skúšal som hrať jazzovú hudbu, no to bolo skutočne len v teenagerskom veku. Neskôr, počas štúdia na akadémii a na postgraduálnych štúdiách v Holandsku, Fínsku a Poľsku som pochopil, že sa chcem venovať akordeónu v klasickej podobe. Stále si veľmi rád vypočujem jazzovú hudbu. Mám množstvo skvelých CDčiek s touto hudbou a mnoho mojich priateľov sa venuje jazzovej hudbe profesionálne. Myslím, že sa dá

vyhľadať na internete nahrávka, kde s priateľmi hráme súčasný jazz. Bol to taký druh projektu, kde sme improvizovali, ale súčasným spôsobom hry. Využívali sme rôzne efekty, neobyčajné, netradičné zvuky hudobných nástrojov. Toto všetko bolo s triom, v nástrojovom obsadení: akordeón, saxofón a bicie. Ak by som to zhrnul, nemôžem povedať, že by som bol improvizátorom, aj keď mi to ide celkom dobre, ale robím to skutočne len pre zábavu.

V súvislosti s modernými technikami, zvukmi, ktoré ste spomínali, kedy je pre študentov ten správny čas na prekročenie hraníc klasickej akordeónovej hry? Kedy môžu začať využívať moderné prvky hry na tomto nástroji?

Myslím, že každý hudobník musí v prvom rade získať základy hry na nástroji. Ide najmä o tvorbu zvuku, narábanie s nástrojom správnym spôsobom. Ak napríklad hráte iba folklórnu hudbu, nikdy sa Vám nepodarí vytvoriť krásny, jemný zvuk. Je to preto, že folklórna hudba je väčšinou silná, hlučná a vo veľmi rýchlom tempe a tak nikto nesmeruje pozornosť na kvalitu zvuku. Naproti tomu v klasickej hudbe, napríklad v barokovej hudbe, nachádzame mnoho drobných zvukových „ňuáns“. Ak teda máte základy barokovej hudby, môžete ich použiť vo folklórnej hudbe, aj v jaze. Dôležité je, že získané vedomosti v tejto hudbe použijete správnym spôsobom, a teda správne použijete aj hudobný nástroj. Vybrať si iba jednu cestu hry, príliš skoro, to nie je dobrá cesta. Je to zložité, najmä vo veku od dvanástich až do pätnástich rokov, keď majú žiaci vyhranený názor na to čo sa im páči a čo nie. Reálny hudobný vkus a hudobné smerovanie príde neskôr, približne v osemnástich až dvadsiatich rokoch. Ako príklad môžem uviesť seba a môjho dobrého priateľa, saxofonistu, s ktorým hráme pre radosť približne od pätnástich, možno šesnástich rokov. Je zaujímavé, že v tom čase mal on najradšej popmusic, na saxofóne hral celý čas popové melódie. Mne sa v tom čase páčil viac jazz. Ale všetko sa zmenilo. Ja sa venujem súčasnej hudbe a on je vynikajúci jazzman. Navzájom sme sa ovplyvnili, vtedy sme ešte nevedeli aké bude naše smerovanie, bolo to akési štádium hľadania sa. Je veľmi dôležité, kam sa chceme dostať, nájsť správny smer.

Môžete nám povedať niečo o svojom hudobnom detstve?

V mojom prípade bola cesta k hudobnému nástroju veľmi prirodzená, pretože môj otec je akordeonista, profesor na akadémii, ktorý je už na dôchodku. Od skorého veku, od piatich rokov som navštevoval hudobnú

školu – hru na klavíri. Klavír preto, lebo som bol na akordeón ešte veľmi malý, vtedy deti mohli hrať na akordeón až po dovŕšení ôsmich rokov. Pravdaže, hneď ako to bolo možné som prešiel na akordeón. Doma sa neustále počúval zvuk akordeónu, chodil som na koncerty. Môj otec založil festivaly, v ktorých teraz pokračujem a vďaka ktorým som spoznal mnoho priateľov z celého sveta. Pre mňa to bolo skutočne veľmi prirodzené, hrať na tento nástroj.

Čo uprednostňujete? Hrať sólový recitál, alebo komornú hru?

Myslím, že každý dobrý hudobník by mal hrať sólové koncerty, pretože následne sme schopní zahrať čokoľvek v komornej hre. Myslím, že je nevyhnuté hrať sólové projekty, alebo to aspoň skúšať. Je známe, že nie každý má predpoklady na to, byť sólistom, necíti sa dobre na pódiu, keď je osamotený, ale potrebuje k sebe nejakého partnera. Čo sa týka mňa, mám veľmi rád komornú hudbu a tá zohráva veľmi dôležitú úlohu. Keď hráte s ďalšími nástrojmi, najmä, ak sa je dná o iný typ hudobných nástrojov, môžete zdieľať svoje nápady, ale taktiež sa naučiť mnoho od iných nástrojov. Myslím napríklad inú artikuláciu typickú pre sláčikové nástroje, keď hráte s dychovými nástrojmi môžu Vás obohatiť o nádychy v hudbe. Takto si môžeme navzájom pomáhať a inšpirovať sa po každej stránke. Komorná hudba je výhodná aj pre skladateľov. Vždy keď ich oslovím, tak radšej ako sólový koncert, napíšu nejakú komornú hudbu. Akordeón je pre nich stále novým nástrojom, nepoznajú až tak dokonale jeho možnosti a tak sa im lepšie píše, keď ho skombinujú s inými hudobnými nástrojmi. Napríklad klavír, môže byť pre skladateľov zaujímavý na tvorbu sólového koncertu, pretože všetci skladatelia začínali na klavíri, poznajú ho. To je dôvod, prečo hrám veľa komornej hudby, pretože sa venujem súčasnej hudbe, ktorú musia skladatelia vytvoriť na objednávku. Hrávam taktiež s väčšími zoskupeniami, akým je napríklad orchester. V tomto prípade akordeón vystupuje ako sólový nástroj. Dalo by sa povedať, že ide o akýsi druh osvetý medzi ľuďmi, že akordeón, ako sme už spomínali, je seriózny hudobný nástroj.

Cítite stres, trému pred koncertom?

Samozrejme, to je normálne, myslím, že každý hudobník cíti stres pred koncertom. Ak by ste pred koncertom nemali žiadne obavy, asi by nebolo niečo v poriadku. Sme ľudia, je to úplne normálny jav. Pred vystúpením sa intenzívne pripravujeme, snažíme sa zahrať najlepšie ako vieme, no to sa pravdaže nikdy, nikdy nepodarilo. Zahrať na sto percent, ako sme boli

pripravení, to sa ešte nepodarilo asi nikomu. Malý stres, malá tréma je určite v poriadku. Domnievam sa, že my dokonca potrebujem taký malý stres, ten totiž vyvoláva naše prirodzené emócie, ktoré ovplyvňujú hudbu. Každý z nás ma iný charakter a tak trému prežívame rozdielnym spôsobom. Niektorí sú veľmi ustráchaní a trasie sa, niektorí iní sú naopak plní energie a hrajú výraznejšie.

Čo teda poradiť študentom?

V prvom rade, keď pracujem so študentmi, vždy sa s nimi o strese rozprávam. Najdôležitejšie je pochopiť, že stres pochádza z našej mysle, preto ak príde, tak by sme ho mali aj kontrolovať. Je potrebné zmeniť myslenie, schladiť myseľ. Niekomu pomáha ísť von, trochu sa prejsť na čerstvom vzduchu a dýchať zhlboka. Dôležité je mať situáciu pod kontrolou. Dá sa urobiť aj takzvaný rýchly reštart. Rýchly reštart môžete urobiť aj na pódii, keď

sa niečo udeje v skladbe, treba to hodiť za hlavu. Jednoducho to v mysli odhodiť a začať od znova. Dá sa to natrénovať. Vždy odporúčam mojim študentom, aby hrali doma pre rodinu, pre priateľov, kolegov, známych, aby si zvykali na koncertný stres a naučili sa s ním pracovať. Samotný život niekedy prináša riešenia.

TEREZA A JEJ DETI

Ako učiteľka huslí pôsobím v Základnej umeleckej škole v Poprade jedenásť rokov. Založiť malý orchester bolo mojim veľkým snom od prvého dňa, kedy som začala učiť. Členov orchestra som si však musela vychovať. Pred siedmimi rokmi sme mali svoj prvý koncert. Keďže sme zložením atypický orchester pozostávajúci iba z huslí, všetok materiál si upravujem sama. Prispôsobujem ho tak, aby si v orchestri mohli zahrať aj menší žiaci. Keďže niektoré skladby sú obohatené o klavírny doprovod, spolupracujeme s výborným jazzmanom Lacom Ďateľom.

Deti v Poprade su skvelé, veľmi talentované, pokorné a usilovné. Momentálne máme už veľmi veľký repertoár. Hráme diela rôznych období, od baroka, po skladby dnešných autorov. V poslednom období máme veľa ponúk na koncertovanie nielen v Poprade, ale aj po celom Slovensku, dokonca v blízkom, či ďalekom zahraničí.

Tanečné štúdio Super pri ZUŠ Poprad

oslávilo svoje 10. výročie v septembri v roku 2014. Počas svojej existencie sa môže pochváliť množstvom titulov majstrov a vicemajstrov Slovenskej republiky. Simon Novák - Tereza Ďurtová sa predstavili choreografiou tanga s názvom Tanguera, ktorú pripravil pedagóg a choreograf Jozef Solus.

Ilustrácie:

žiaci výtvarného odboru z ateliéru Iny Dunajovej

Redaktor: Gabriela Rošková

Grafik: Rudolf Rabatin

Tlač: ZUŠ Poprad, Štefánikova 99/72

Počet výtlačkov: 200 ks

